

Předsedkyně Sněmovny k zahájení výstavy o V. Havlovi ve Washingtonu

24.5.2023 - | Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

Předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Markéta Pekarová Adamová zahájila výstavu věnovanou odkazu našeho prvního polistopadového demokratického prezidenta Václava Havla.

Výstava nazvaná From Dissident to President se uskutečnila dnes dopoledne v Muzeu obětí komunismu v centru Washingtonu, D.C.

Plné znění proslovu předsedkyně Sněmovny Markéty Pekarové Adamové k zahájení výstavy:

Vážené dámy, vážení pánové,

když se rozhlédnu kolem sebe, cítím nesmírnou vděčnost a hrdost. Vděčnost, že zastupuji Českou republiku a mohu na této skvělé výstavě s hrdostí mluvit o člověku, kterému i já vděčím za to, že zde mohu stát a připomenout hodnoty pravdy a demokracie, které ztělesňoval.

Václav Havel často apeloval na osvobozující sílu pravdy. Jako disident se stal jedním hlavních představitelů Charty 77. Petičního hnutí, které se zasazovalo o dodržování lidských práv a vyjadřovalo nesouhlas s komunistickým režimem a porušováním občanských svobod. Byl pronásledován a vězněn komunistickým režimem kvůli svým názorům a činnosti. I přesto nikdy neztratil svou oddanost boji za demokracii. Po pádu totalitního režimu, o který se velmi zasadil, se stal prezidentem Československa a později prezidentem České republiky.

Již ve svém prvním projevu ve funkci oznámil tehdy československému lidu, že mu nebude lhát. A držel se toho. Nedbal na to, jestli ho pravda může stát politické body. Dělal, co považoval za správné a nutné. Jeho odvaha říkat nepříjemné věci a konfrontovat nás s holou realitou, by měla být vzorem pro každého z nás. Mnozí jeho slova o pravdě a lásce zlehčují a mnozí jimi doslova pohrdají, jako by to byl pouze symbol naivity. Ale víme, jak strašné je žít v prolhané společnosti a známe mnoho tragických případů toho, co je s lidmi schopna udělat nenávist. Václav Havel jen ve zkratce hodně velkého dramatika shrnul tisíciletou touhu lidstva po právu a laskavosti. Ideál světa, o který bychom měli každý z nás usilovat.

Ráda bych připomněla datum, které zásadním způsobem ovlivnilo vztahy mezi našimi zeměmi. 21. února 1990 přednesl Václav Havel projev, ve kterém Spojeným státům americkým poděkoval za jejich podporu demokracie a lidských práv v době útlaku a apeloval na to nejlepší v nás. Devět let poté, jsme se stali členy NATO a následně se Praze konal summit Aliance. Naše bezpečnost se tak stala společnou záležitostí a spojenectví mezi Českou republikou a USA není pouhým slovem, ale absolutní hodnotou.

Je obrovské štěstí, že nám prošlapal cestu a ukázal směr, kterým se politika má ubírat. Vláda definovala svou zahraniční politiku jako návrat k „havlovské diplomacii“ a nemusela vysvětlovat, co to znamená. Tak silný je stále jeho odkaz.

V Kongresu pronesl Václav Havel nesmrtelnou větu: „Svou draze vykoupenou svobodu, nezávislost a znovu se rodící demokracii si už vzít nedáme.“

Na nás všech je, abychom jeho slovům dostáli.

Děkujeme za všechno, pane prezidente! ☐

<https://www.psp.cz/sqw/cms.sqw?z=17526>